

Warszawa, dnia 14 lutego 2023 r.

Poz. 189

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾**

z dnia 4 stycznia 2023 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Planowanie i prowadzenie procesu treningowego w piłce ręcznej”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Planowanie i prowadzenie procesu treningowego w piłce ręcznej” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Sportu i Turystyki: *K. Bortniczuk*

---

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – kultura fizyczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 1946).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki
z dnia 4 stycznia 2023 r. (M.P. poz. 189)

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „PLANOWANIE I PROWADZENIE PROCESU TRENINGOWEGO W PIŁCE RĘCZNEJ”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Planowanie i prowadzenie procesu treningowego w piłce ręcznej

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat jest ważny bezterminowo

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej oraz odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji

5 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK), 5 poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze sport

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Osoba posiadająca kwalifikację „Planowanie i prowadzenie procesu treningowego w piłce ręcznej” jest przygotowana do samodzielnego kierowania zespołem piłki ręcznej, do I ligi włącznie. Określa cele szkoleniowe, opracowuje w perspektywie krótko- i długoterminowej plany organizacyjno-szkoleniowe indywidualne i zespołowe, ustala strategię gry. Naucza złożonych czynności ruchowych o wysokim stopniu trudności technicznej (uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości zawodników), dokonuje oceny efektów wdrożonych działań zawodowych, współpracuje z otoczeniem grupy szkoleniowej, rozwija posiadane kompetencje zawodowe.

Zestaw 1. Charakteryzowanie teoretycznych podstaw piłki ręcznej

Poszczególne efekty uczenia się

Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Charakteryzuje dyscyplinę

- omawia historię piłki ręcznej w kontekście rozwoju dyscypliny,
- omawia alternatywne formy piłki ręcznej,
- omawia wpływ przepisów gry na rozwój dyscypliny,
- charakteryzuje systemy gry w obronie i ataku,

	<ul style="list-style-type: none"> - omawia różnice w szkoleniu kobiet i mężczyzn w dyscyplinie, - omawia teoretyczne podstawy anatomii funkcjonalnej, fizjologii wysiłku, biochemii, biomechaniki, psychologii, w kontekście potrzeb i wymagań dyscypliny, - wskazuje czynniki sukcesu w dyscyplinie. - omawia organizację systemu współzawodnictwa sportowego w Polsce i na świecie, - omawia zadania organizacji międzynarodowych funkcjonujących w dyscyplinie.
Opisuje strukturę organizacyjną dyscypliny	
Zestaw 2. Opracowanie koncepcji treningowej	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Wyznacza cele szkoleniowe	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje obszary formułowania celów szkoleniowych krótko- i długoterminowych dla zespołu sportowego i indywidualnych zawodników, - formułuje cele szkoleniowe krótko- i długoterminowe na potrzeby zespołu i indywidualnych zawodników, - formułuje cel typu SMART w odniesieniu do motoryki zawodnika, - określa kryteria sukcesu do wyznaczonych celów, - analizuje zasadność doboru środków, metod, form i obciążeń treningowych, w kontekście wskazanych celów w planie szkoleniowym.
Planuje proces osiągania celów szkoleniowych	<ul style="list-style-type: none"> - opracowuje roczny plan szkolenia sportowego dla grupy szkoleniowej, - omawia sposoby rejestracji obciążeń treningowych, - omawia rolę odnowy biologicznej w procesie treningowym piłki ręcznej oraz zasady żywienia i suplementacji, - wskazuje przykłady wykorzystania w procesie treningowym form, metod, środków i zadań ruchowych charakterystycznych dla innych dyscyplin, - omawia przykłady narzędzi z zakresu technologii informacyjnej wspomagających proces treningowy.
Zestaw 3. Organizowanie i realizacja procesu treningowego	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Ocenia dyspozycję zawodników do uczestniczenia w procesie treningowym	<ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy psychofizyczne predysponujące do gry w piłkę ręczną, również do poszczególnych pozycji na boisku oraz ról w zespole, - analizuje poziom sprawności i umiejętności techniczno-taktycznych zawodników na podstawie wyników testów, sprawdzianów i danych statystycznych, - ustala kryteria do podziału zawodników na grupy szkoleniowe, - kwalifikuje zawodników do grup szkoleniowych i uzasadnia swój wybór.
Prowadzi szkolenie grupy sportowej	<ul style="list-style-type: none"> - doskonali (w tym demonstruje i omawia) elementy techniczno-taktyczne, uwzględniając etap szkolenia sportowego oraz specyficzne potrzeby i możliwości zawodników, - koryguje nawyki ruchowe zawodników związane z niepoprawną techniką indywidualną gry w piłkę ręczną, - ocenia wykonanie elementów taktyczno-technicznych i w razie konieczności omawia błędy wykonania, - przygotowuje zadania ukierunkowane na rozwijanie sprawności motorycznej, uwzględniając objętość i intensywność pracy treningowej.

<p>Współdziała z otoczeniem zespołu sportowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określa strukturę i omawia zadania zaplecza zespołu, - omawia warunki uzyskania zgody lekarza na uczestnictwo zawodnika w zajęciach sportowych, - wymienia sposoby służące promocji piłki ręcznej w środowisku lokalnym, - wyjaśnia rolę sponsorów dla rozwoju zespołu.
<p>Dokonuje oceny podejmowanych działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia obszary procesu treningowego podlegające monitorowaniu i ewaluacji, - omawia metody i narzędzia służące ocenie efektywności podejmowanych działań, - podaje przykłady ewaluacji działań z uwzględnieniem wskazanego etapu szkolenia sportowego, - formułuje wnioski do dalszej pracy treningowej na podstawie analizy wyników badań diagnostycznych, - na podstawie wniosków z obserwacji meczu proponuje zmiany w strategii gry.

<p>Zestaw 4. Opracowanie strategii i taktyki gry</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p>
<p>Identyfikuje warunki gry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia narzędzia z zakresu technologii informacyjnej wspomagające analizę gry przeciwnika i własnego zespołu, - prowadzi obserwacje meczu z wykorzystaniem przygotowanego przez siebie narzędzia oraz formułuje wnioski.
<p>Przygotowuje strategię gry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje systemy obrony i ataku oraz określa zadania zawodników na poszczególnych pozycjach, - dobiera taktykę, uwzględniając grę przeciwnika, - wskazuje indywidualne zadania taktyczne zawodników w kontekście gry przeciwnika.

<p>Zestaw 5. Doskonalenie własnych kompetencji</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p>
<p>Aktualizuje i poszerza wiedzę</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia dostępne zasoby wiedzy naukowej z obszaru dyscypliny (publikacje, źródła elektroniczne), - wskazuje przykłady zastosowania w procesie treningowym osiągnięć technologicznych.
<p>Ocenia własne kompetencje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje analizy SWOT własnych kompetencji, określa mocne i słabe strony, - wskazuje obszary do doskonalenia się.

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

<p>1. Etap weryfikacji 1.1. Metody   Na etapie weryfikacji wykorzystywane są następujące metody: - test teoretyczny,   - analiza dowodów i deklaracji,   - rozmowa z komisją walidacyjną, zwaną dalej „komisją”.</p>

Za pomocą metody analizy dowodów i deklaracji sprawdzane są:

- zestaw 2 „Opracowanie koncepcji treningowej”,
- efekt uczenia się „Prowadzi szkolenie grupy sportowej” z zestawu 3 „Organizowanie i realizacja procesu treningowego”.
Pozostałe efekty uczenia się są sprawdzane za pomocą testu teoretycznego i podczas rozmowy z komisją.

1.2. Zasoby kadrowe

W skład komisji wchodzi minimum 3 osoby. Co najmniej 2 członków komisji posiada tytuł trenera na poziomie III.

Ponadto co najmniej 1 członek komisji:

- jest doktorem nauk o kulturze fizycznej,
  - jest autorem lub współautorem materiałów szkoleniowych w zakresie zespołowych gier sportowych,
  - posiada doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.
- Instytucja certyfikująca wskazuje przewodniczącego komisji spośród jej członków.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

Weryfikacja będzie przebiegała w dwóch częściach:

1. test teoretyczny,
2. analiza dowodów i deklaracji połączona z rozmową z komisją.

Warunkiem przystąpienia do rozmowy z komisją jest uzyskanie pozytywnej oceny przesłanych dowodów i deklaracji. Osoba przystępująca do walidacji decyduje o kolejności przystąpienia do poszczególnych części weryfikacji.

W celu analizy i weryfikacji dowodów i deklaracji osoba przystępująca do walidacji dostarcza:

1. roczny plan cyklu szkoleniowego, który zawierać będzie:
  - charakterystykę grupy szkoleniowej,
  - ramy czasowe planu:
    - wyznaczenie ram czasowych okresu przygotowawczego,
    - wyznaczenie ram czasowych okresu przejściowego,
    - wyznaczenie ram czasowych okresu startowego w oparciu o kalendarz zawodów,
  - cel główny i cele szczegółowe,
  - wskaźniki osiągnięcia celów i działania kontrolne,
  - wielkości obciążeń treningowych, np. dni, treningi, godziny, kilometry, powtórzenia,
  - zabezpieczenie organizacyjne i materialne szkolenia,
  - graficzny plan organizacji szkolenia (tzw. łączka) – załącznik;
2. dwa nagrania fragmentu zajęć z udziałem młodzieży powyżej 16. roku życia lub seniorów:
  - pierwsze nagranie przedstawiające doskonalenie techniki wskazanej przez komisję spośród:
    - technik indywidualnych w ataku (poruszanie się po boisku, kozłowanie, chwyt i podania, rzuty, uwalnianie się od przeciwnika, zwody, gra obrotowego),
    - technik indywidualnych w obronie (postawa i ustawienie, poruszanie się, wygarmianie piłki, blokowanie rzutów, gra bramkarza).

Zawartość nagrania: kandydat prezentuje wykonanie technik, objaśnia zawodnikom, jak wykonać technikę, proponuje zawodnikom ćwiczenia z zastosowaniem przyborów/przyrządów, omawia i koryguje działania zawodników, zawodnicy wykonują zadane ćwiczenia. Czas trwania filmu: od 10 do 15 minut,

- drugie nagranie przedstawiające doskonalenie jednej taktyki wskazanej przez komisję spośród następujących taktyk:
  - atak pozycyjny,
  - atak szybki,
  - taktyka gry w obronie.

Zawartość nagrania: kandydat objaśnia zawodnikom zasady taktyki indywidualnej i grupowej/zespołowej (współpraca zawodników na boisku) oraz proponuje zawodnikom konkretne ćwiczenia związane z taktyką, zawodnicy wykonują zadane ćwiczenia dotyczące współpracy, kandydat omawia i koryguje działania zawodników. Czas trwania filmu: do 10 minut;

3. opracowanie na wskazany przez komisję temat, zawierające:

- opis ćwiczeń/zadań ruchowych (nakierowanych na rozwój wskazanej sprawności motorycznej specyficznej dla piłki ręcznej, we wskazanym okresie treningowym),
- opis zastosowanych obciążeń,
- uzasadnienie doboru zadań i obciążeń w kontekście charakterystyki zawodnika/zawodników oraz okresu treningowego.

Dowodem potwierdzającym wszystkie wskazane efekty uczenia się dla kwalifikacji jest zaświadczenie o uczestnictwie z wynikiem pozytywnym w kursie trenerów piłki ręcznej (poziom II), organizowanym przez Związek Piłki Ręcznej w Polsce (ZPRP) oraz inne upoważnione przez ZPRP podmioty, bądź uwierzytelniona kopia dyplomu trenera klasy drugiej, klasy pierwszej lub klasy mistrzowskiej wydane przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829).

Warunki organizacyjne i materialne:

- warunki do przeprowadzenia testu teoretycznego,
- sala do przeprowadzenia rozmowy z wydzielonym miejscem umożliwiający przygotowanie się kandydata,
- tablica taktyczna do piłki ręcznej,
- flipchart, arkusze papieru, pisaki,
- urządzenie do odtwarzania nagrań audio-wideo.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Instytucja certyfikująca może zapewnić osobie przystępującej do walidacji wsparcie doradcy walidacyjnego w zakresie identyfikowania oraz dokumentowania posiadanych efektów uczenia się.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Do walidacji może przystąpić osoba, która posiada:

- świadectwo dojrzałości (kwalifikacja pełna na poziomie 4 PRK),
- kwalifikację z obszaru piłki ręcznej na poziomie 4 PRK lub, w przypadku jej braku, co najmniej dyplom instruktora sportu w piłce ręcznej wydany przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów, lub dyplom ukończenia kursu instruktora piłki ręcznej organizowanego przez podmiot upoważniony przez ZPRP. W szczególnych przypadkach można przedstawić dokumenty poświadczające potwierdzenie efektów uczenia się zawartych w kwalifikacji w piłce ręcznej na minimum poziomie 4 PRK, zdobyte w zagranicznych systemach kwalifikacji.

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat